

TROUW
19 december 1996

PARIS WAS A WOMAN

Bijna niets is leuker dan het eindeloos bekijken van oude filmfragmenten van bijvoorbeeld Parijs in de jaren twintig en dertig: drukke straatferelen, trams, café's, rokende dames. Gertrude Stein in haar beroemde kunstenaars salon, Djuna Barnes en haar minnares Thelma Wood aan het strand. Sylvia Beach met James Joyce voor haar boekhandel aan de *rue de L'Ordonne*. De documentaire 'Paris was a woman' van de Amerikaanse regisseuse Greta Schiller en scenario-schrijfster Andrea Weiss laat de (lesbische) vrouwen zien die destijds een grote rol speelden in het culturele klimaat van Parijs. Schiller en Weiss ontdekten oud filmmateriaal en gebruikten dit als uitgangspunt voor de film, Weiss schreef er een gelijknamig boek over (uitgeverij Pandora, in herdruk). Dit vertrekpunt is meteen ook het probleem van 'Paris was a woman': de vele miniportretjes wekken vooral nieuwsgierigheid, terwijl ieder een aparte film zou verdienen. Zoals de Amerikaanse columniste Janet Flanner, die zich tijdens het opkomend fascisme steeds meer met politiek ging bezighouden. Of een vrouw als Adrienne Monnier, die net als Beach aan de *rue de L'Ordonne* een boekwinkel had, waar zich de hele Europese avantgarde verzamelde. Een rode draad is er slechts in de vorm: een terugkerende plattegrond van Parijs, die laat zien hoe dicht de vrouwen bij elkaar op de befaamde linkeroever van de Seine woonden. Al met al blijft wel een prikkelend beeld hangen van de meest fascinerende decennia van deze eeuw: als smaakmaker is 'Paris was a woman' zeker de moeite waard. (AB)